

અનામે ખુદા.

ધી ન્યુ પારસી એલેક્ઝાન્ડ્રા
નાટક મંડળી.

સુનેહરી—ખંજર.

નામના નાટકમાં ગવાતા ગાયનો.

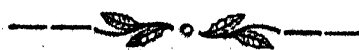

રચનાર—મુનસી મહુમદ ઈબ્રાહીમ “ મહેશર ”

આવૃત્તી બીજી

પ્રત ૨૦૦૦

ધી “ રાંદેર ” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ, ભાગાતળાવ—મુરત.

કિંમત ત્રણ આના.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અને
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ

૨૭૮૭

૨૭૮૭

૨૭૮૭

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૭૨૭ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ રતુનદશી પંચરંગ ગાથને.

વિષય કૃદ્ધર્ત : ૨૪ ૪૫૮

નાટકના પાત્રો.

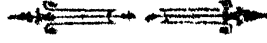
એન્નજ.... ....રૂમાનીયાનો એક લલો નવાખ
અરસલાન ....નવાખનો દગાખાજ દોસ્ત
નસીર.... ....નવાખનો દીકરો
શેર અફગન.... ....નવાખની દીકરીના હાતનો ઉમેદવાર
શહેજેર.... ....રૂમાનીયાનો એક પ્રપંચી અમીર
બાદલખાન ....માનપાનમાં મરી રહેલો એક ખાનબહાદર
દીલાવર.... ....બાદલખાનની દીકરીનો ઉમેદવાર
મનચલા.... ....દીલાવરનો વફાદાર દોસ્ત
સર મનસુર ....બાદલખાનની દીકરીનો ઉમેદવાર

સ્ત્રી પાત્રો.

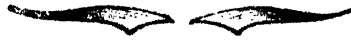
નાજ— ....નવાખ એન્નજની દગાખાજ પરણેતર
સીમતન ....નવાખની દીકરી
અનત.... ....નાજને પેટે અનાકારીથી અવતરેલી છોકરી
બુલીયા ....બાદલખાનની બધરી
ફરહત— ....બાદલખાનની દીકરી

સ્થળ રૂમાનીયા

બનામે ખુદા.

સુનેહરી—ખંજર.

સખ—

૧

માલા તોરી કરતારીપે વારી બલહારી
હર ડારી ડારી ન્યારી ડોલત ડોલત ખ્યારી
મનમેં તુ હુએ બનમે તુ હુએ પુલ વારી સારી બલહારી
બરગો સમર શજર હજર પુલા પુલા ગુલબર
ઝુમતી બાદે બહાર પીયુકી પુકાર
કોયલ કુકુ બોલે નીસદીન કીરતાર
મહેશર નીસાર તોપે બલહાર સરજનહાર
નર નારી બારી બારી તોપે બલહાર-વારી,

સખ—

૨

અહુ કશીદા હુએ અપનાબી રોબો દાબ રહે
નજર નજરસે લડે ચશમે બે હીબબ રહે
ઘટામેં નાચતી બીજલીકા તો મળ જબ હુએ
બગલમેં ચાર હો ઔર સામને શરાબ રહે
મહેકે મહેશીલમેં ખુશબુ ગુલાબકી
હો સુરાહી હાથોમેં મએનાબકી
ફીર ઉમંગે હો બેશે શબાબકી

ચલે રંગીલા જામ જશન રહે મુદામ
છાકાઉં પીલાઉં મએ લાલાકામ
ન રોક હાતકો સાકી ગીરે તો ગીરને દે
છલકતા જામ ચલે માજજન શરાબ રહે
રખી રહેગી તો સાગરમે બદ મળ હોગી
એહ મએ હએ ઇસકા તો ચલતા હુવા હીસાબ રહે
રાગ રંગ હો દીલમે ઉમંગ હો દુર હો રંજે ગમ સભી
ખોતલ ખુલી હએ શરાબકી

અફસર—

૩

લે કે તીરો તુફંગ ઓર તેગે દુદમ
કરે દુશમનોપે જા કે વાર બહમ
કરે કીલોંકો પામાલ ઓર મુનહેમદ
ભુટે જાકે ગનીમોંકો જાહો હુશમ
મરદાને લશકર બઢે હએસલે
ફતહકા ગાડેંગે અલમ હમ
પહોંચાવો લાશોકો સુએ અદમ
દીલસે લડો દુટ પડો નીડર હો કર
બરતર અબ અપના દીખાવ બદમ

સહેલીયાં—

૪

જાના અહાહાહા ખ્યારી મતવારી શોખીયાં
ખીરહકી તનમે અગની સુલગે વાહવા કામનીયાં
અબરૂ હએ તોરે તેજ કટારી અહાહા મોહનીયાં

બુલીયા—

૫

દુખ દર્દ રંજે ગમ સભી આશકકો સહેના યાદ હો
હરદમ ન લબપર આહ હો ગરહોતો દીલ આબદ હો
જસસે ન ઇતના હો સકે કયું રૂખ સુએ ફરીયાદ હો
હુસ્નપર માઇલ હો જબ જબ દીલલગના યાદ હો
દીલ હએ મુશકીલ બચાના ઇસ દામસે રે
ગસુ કાતીલ હએ જાએ એહ શામસે રે

“આશક મએ ઉસકો કહેલી હું જે તનકી ખાલ દે”
 “માઅશુક ચાહે દીલ તો ઉસે દીલ નીકાલ દે”
 “વામીકને જાન નજીકી ઉજરાકે વાસતે”
 “મજનુબી મર મીટા યુંહી લએલાકે વાસતે”
 “તુમસે તો મેરે વાસતે કુછબી ન હો સકા”
 સોએ ઝોરોમે લાખોં હજારોં ઈસ કામસે રે

બુલીયા—

૬

મુંહ અપના બનાકે આવો એ ઈશ્કવાલે
 હયા હએ તો ગએરતસે મુંહ ના દીખાવો
 લહુ લગાકે આએ આશકોમે શહીદ બનકર વાહ
 સેહલ સમઝે એહ તરીકા કઠીન તંગ હએ એહ રાહ
 પેટસે પાઉં નીકાલે કયા તુમને નીરાલે

ફરહત—

૭

જાકે મુખપર રૂપ હએ આશક વાકે હજાર
 હોકર બે દીલ મારે આહ હએ મેરે કરતાર
 મારે દીલપર કટારી નએના મારે
 ભવેં કાતીલ ખંજર હએ જાની જાનો રે
 “નએ જવાની હએ નઈ મેરા નીરાલા જોબન”
 “ખાલા ખાલા ન ઊઠાલે કોઈ ખાલા જોબન”
 “નુરકે સાંચેમે અલ્લાહને ઢાલા જોબન”
 “કહીં છુટ જાએ ન એહ નાજોંકા પાલા જોબન”
 ખ્યારે ખ્યારે રસીલે મતવારે સએના એહ જાદુ ભરે
 સુધ બુધ બીસરાએ

ખાહલખાન—

૮

ન્યારી અકડ ફળન કરકે ચલું
 સારે ગાંવકા ખાનખહાદર બનુ
 આગે પીછે સીપાહી દો ચાર રખખું
 જરા રોબસે તનકે હરેકસે મીલું
 મુજસે બઢકર હએ કએાન કે ઉસ્સે ઝુકું
 અએ તએસે સબસે ખાત કરું
 સાહુકારોંકો સેઠોંકો હેચ જાનુ
 મીલા તમગા તો આલાસે આલાખનુ
 શાન મેરી અબ શાહી બની

જાત મેરી અખ ઉંચી હુધ
થેંકયુ કહે કોઈ સરસે જુકે
તસલીમાત કોઈ આદાબ દે

જુલીયા—

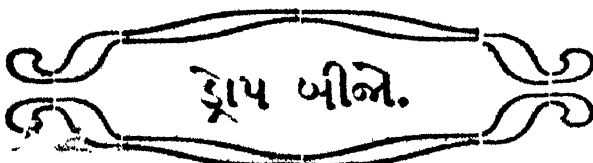
૯

ઇસ ફાની હસ્તીકી ગલીયાં હંચે કયા બેઠંગી
લુચપનમે સફાઈ પરકો સીધેકા હંચે કોન સંગી
શાન ગુમાન જહાનમે કરે ન કોઈ ઈનસાન
જબાંપે હરદમ શુક્રીયા ખુદાકા હો હરઆન
રે નેકીકા રાસ્તા હંચે દુનીયામે ખુબ રંગી
કીતને દીનોકે વાસતે ખુદસર એહ શાનોઆન
કીસકી રહી હંચે તેરી જો આખીર રહેગી આન
રે મીટટીકા પુતલા હંચે તુ મકાંગોરકી તંગી

ફરહત—

૧૦

જાદુ નયોનકા મનકો લુલાય ગયોરે
મોરા સુખ લે ગયો અપના દુખ દે ગયો
આગ ખીરહાકી તનમે લગાએ ગયોરે
“ઉસ સીતમગરકા પતા હાએ મએ પાઉં કયું કર?”
“ઐર પાઉં તો કહો હાલ સુનાઉં કયું કર?”
“સામનેબી હો ખડા ગર તો ખુલાઉં કયું કર?”
“રૂઠ જાએ તો સીતમ ઉસકો મનાઉં કયું કર?”
“ખોડ હંચે મુજકો કે મએ આંખ મીલાઉં કયું કર?”
ન કુછ કહે સકું ન કુછ સુન સકું
રાહ ચલતા જીગરવા ચુરાય ગયોરે

નાજ—

૧૧

સકલ જગત મએને પાચો હીરસી મીત
 છલ બરપા બાહમ ચહુતા દમખમ સખ
 સહેં કરેં જંગ હુરઆન
 તાન દઈયાં અજબ રહીયાં સુન સજના બદીલ કહાં
 સારી મોદવા મોદ દુનીયામે મતલબ ગીરીયાં

ફરહત—

૧૨

જલતે જલતે મીટ ગઈ મોરી મન ભરીયાં
 એા ચાર વફાપે જફાકી હુએ રતીઆં
 બેપતે સમજકર ન કી ચારસે મએ બતીયાં ગુઈયાં
 એક રોજબી તુ એક બાર અગર આ જતા
 મેરે બેકલ દીલકે ખ્યારે કરાર આ જતા
 ઈસ તરેહસે તો એહ દીલ ન મેરા ઘબરાતા
 યા અપનીહી કહે જતા યા મેરી સુન જતા

મનચલા—

૧૩

નાચો નાચો કાનોકે ઉઠાવ દુમકે હીલાએ જવ
 ચલોજી રાવ ખડે હો જવ નાચ બતાવ
 હો તઈઆર તીન ચાર ટુંગુલોટી માર હાં
 બઢેગા ઐજ કરોગે મોજ ચહાંપે વાહવા
 બજી લો ડુગ ડુગ ડુગીયા હો સદકે તુજપર જમના
 ચલો તુમ રપ રપ રીંછા તેરા નામ કાલુ ખીસા
 પીએ શરાબ ખાએ કબાબ હોવે બહાર યાં

ફરહત—

૧૪

શ્રીકરે ચકમેં કયું મુજપર ચલાએ રસીઆ
 મુંહ દેખી હુએ સારી ઉલફત ખ્યારી ઉલફત
 ન્યારી ઉલફત વાહરી ઉલફત
 મુહ અમરત દીલ કાતીલ એહ ચાહત હુએ આફત
 કાહે પીઆ પુસલાવત મોરા જ્યા
 અઈઆરી પીત હુએ સારી ઝુટી વફા હુએ દગા
 હુએ

બલા હુએ ફીર ઉસપર મકકારી સારીરે

દીલાવર—

૧૫

ચલું ચલત ચાલ જનીયા હુર ખારેવાર અચસે કડ

જીમે બસું

રૂપોમે પીચા શીરો અલગ થલગ અજબસે રહો
જાવો પીયરવા મએ ઠહેરતી હું જાનો દીલબર
પુરે મનહર

જીનત—

૧૬

એહ દમ લુચપનકે ઢંગ દુશમનકે કર દુર બેનુર
તુ મનકા અંધા દીલકા ગન્દા સીતમગાર મગરૂર
બેજા અયસા કર મત ગાફીલ હોકર જાહીલ
કુછ નહી હાસીલ હએ ફાની દુનીયા એહ મજબુર
તુજ અયસે પુરફન આકે દહેરમેં પહોંચે ગારમેં
જફા ન કર તુ ખુદાકા ડર કર

૧૭

બઢીયાર— આઘ કબ પાવો સબ
મુનશી— હાએ મુવા મોરે બાપ મએ મુવા
ઉસ્તાદ— હાએ હાએ મેરા તંબુરા ટુટા
બઢીયાર— ચુપ ચુપ અબી તોરે લઠ નહી લાગા
મુનશી— અબે જાબે નહી તો માફંગા ઘુંસા
ઉસ્તાદ— લગે લગે ચુપકેસે એક જુતા
બઢીયાર— ઉધધમ કએસા મચા
ઉસ્તાદ— આફતમેં તો મુવા
આદલ— ખુબ આયા મબ વાહજી વાહ

જીલીયા—

૧૮

એક વોહ હંએ સીતમો જોરો જફા કરતે હંએ
એક હમ હંએ કે સદા જુદમ સદા કરતે હંએ
લેકે દીલ ખાતોહી ખાતોંમે ઉડા દેતે હંએ
કયા દગાબાજ હંએ ખુત મીલકે દગા કરતે હંએ
હાજતે શમઆ નહી કપ્રમે મુજકો હરગીજ
દાગે હસરત મેરે સીનેમે જલા કરતે હંએ
મીસલે આઘના હંએ હમ સાફ તખીઅત મહેસર
જો દગાબાજ હંએ વોહ હમસે દગા કરતે હંએ

બાદલ—

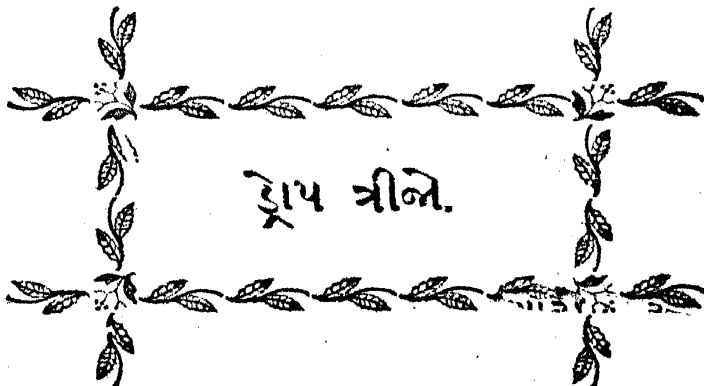
૧૯

બઢે ઉમંગ ઉડેગા રંગ બનેગી શાહોસે બઢકે શાન
 એહ ખુશીકી હદ બેહદ હુધ
 બનકન ખીલઅત પહેનકે સરસેભી સીવા ઉંચાબનુ
 વોહ ઘાટ વોહ ઠાટ હરદમ હરપલ કપકર
 શીર ચલુ ઉઠું બઅહું ધુમ ધામુ
 અબતક ને પહેના ન હોગા કલ્લી
 હું શેર જગમે વલ્લાહ મીલા હએ મુજકો ખીલ્લાહ
 ને દેખે કોઈ ચીખીલ્લા મચાએ તએખા તીલ્લા

શહબેર—

૨૦

બનુ સુંદર છએલા આનખાન કરકર પાઉં
 દુલહનીઆ હાં ખુશી વાહ ખુની
 પાઉ ગોરી ગોરી મોહનીયા
 લગું સીનસે ડાફંગર બહીઆ
 વાહવા આહાહા મીલે કામનીયા બનેબ
 દીલબની લાસાની નુરાની નુરાની નુરાની
 એબની અયબની તુ આ
 તેરી ઉલકતને સીકકે ખીઠા હએ
 બલકા કુલકે દીલપર ખીછાએ હે હએ
 ન આયેગી ? આયેગી આયેગી જરૂર આયેગી
 આયેગી હાં.

સખ—

૨૧

સહેને ચમન શીરીં મુખન હમ્મે સનમ ગાને લગા
આજકે જરને શાહીમે સુરજ ચાન્દ સીપાહી હંએ
હીલ મીલ શાહ હો નાચો ગાવો સખ મીલ મુખારક
બાદ ગાવ

પ્રશીકા ગાના ઊંડે તરાના જામ ચઢાના મરઢાના
મજે ઉડાના રંગ જમાના નાચ દીખાના ફરજાના
કુલે ફલે ચમન મસતાના હાં પ્યારી બાદે સખા
મીલકે ખોલે હરેક દીલકે ઊકદે

જનતકી—

૨૨

બાકો ખુમે હું તપાં બલકે તમાશાઈ હંએ
મેરી મરને પરબી અબતક વોહી રૂસવાઈ હંએ
ચકકે પહોંચી હું રહે અસ્તસેં તામનજલે ગોર
સોને દો મુજકે નકીરએન કેમ નીંદ આઈ હંએ

દીલાવર—

૨૩

અહા એહ સખ ગુન પુરફન ચારગાર બતલાદે કોઈ
કએસા એહ લેસ હંએ લાઈ શાન દીખલાઈ
પુરી સરદારી પાઈ કયા બદલા રૂપ એહ બાલાઈ
એનેર મલાલ હાસીદકો જુલ દીઆ હંએ ફાસીદકો
વોહ છએલે મીગાં બને હંએ જાદીદ ખુ

ફરહત—

૨૪

બાલમાં પીયા અબ મીલેગા હાંરે નસીબા જાગા
પાઉંગી હજારા પીનહાવા
સાયા સરપર તુ અબ્ર લારે ગુલશન કુલે કુલે
સખકો ખુશ હંએ ગમ ટાર શાહ રહો હરઆન
દીલજુ નેકખુ

જુલિયા—

૨૫

ડાલા કચસે ફરેખીકે ફંદે, એહ ધંદે એહ ગંદે એ
 દુર નીકલ દુર નીકલ દુર નીકલ તુ
 બદલગામ બદલગામ બરગુલામ બ
 ફરહત-છોડો અજી અએસી હો ન ખુશ તુમ
 અરજ ગરજ સુન સુન લીજે ગુન લીજે
 બદલ— શરમ સાર શરમ સાર શરમ સાર હું મએ
 કરમ ધરમ શરમ રાખો મોરી

જુલિયા—ચલ ચલ બદ સીકાત બ

૨૬

સળ— ઇસ શાદીમે કએસી બહાર આધરે
 મનચલા—નએ દુલાહકી કુછ ન બન આધરે
 બાદલ— ઉલ્લુ સારે જાવ જાવ ખટારા બઢાવ હાં
 સર— જવાંધ હએ એહ કએસા પુરા બનખીલાવ
 મન— હાં જોરકો લે જાવ ચાર આવ
 દીલા— દુલહનકોલી છીન લીયા રે
 સર— હાય સુસરેને દીનપાટ દીયારે
 બાદલ— રાહ તમગા રેહ ગયારે
 સર— ખીલકુલ ગડબડીએ શાદીકે હંએ પુરે પાજી
 દીલા— ચલો અપને તો દુલહન લે જાવ

તમામ શુદ્ધ.

